

Mniejszościach narodowe w międzywojniu. Konferencja w Cz. Cieszynie

Data publikacji: 18.04.2018 16:05

Problematyce mniejszości narodowych mieszkających o okresie międzywojennym na terenie Europy środkowo-wschodniej była poświęcona konferencja naukowa w Czeskim Cieszynie, która odbyła się w dniach 13-14 kwietnia. Wzięło w niej udział kilkudziesięciu historyków od Węgier po Łotwę i Ukrainę.

□

W trakcie wystąpień przypomniano, że o ile na całym kontynencie, liczącym po 1918 r. ok. 450 mln ludności, mniejszości narodowe stanowiły raptem dziesiątą jej część, to już na naszym obszarze (100 mln.) ponad jedna trzecia mieszkańców była obywatelami państwa, w którym dominował inny etnos. I jak to celnie skomentował prof. Radosław Zenderowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, po pierwszej wojnie „chodziło nie o przeprowadzenie granic narodowych, ale o to, kto ma być czyją mniejszością”. Słowem w odróżnieniu od Europy zachodniej, gdzie w wyniku powstawania państw narodowych w XIX w. mniejszości etniczne nieomal zanikły (na co zwróciła uwagę konsul generalna Węgier w Krakowie dr hab. Adrienne Körmendy) w naszej części kontynentu były obecne, a władze nowo powstałych państw traktowały je w różny sposób, choć na ogół paternalistycznie.

W referatach przedstawiono te kwestie na przykładach b. Jugosławii i b. Czechosłowacji, Inflant Polskich czyli Łatgalii (jednego z regionów Łotwy), Zaolzia, polskiej części ziem białoruskich czy Wołynia. Ten ostatni wątek został podjęty przez historyków ukraińskich, m.in. przez prof. Mykołę Kuczerepę z uniwersytetu w Łucku. Poruszono sprawy przemilczane w polskiej historiografii, ale co najważniejsze zwracano uwagę jak przezwyciężyć obciążenia przeszłości dla budowania wspólnej przyszłości, co korespondowało z tytułem spotkania – „Europa wobec nowych wyzwań. Mniejszości narodowe w Europie środkowo-wschodniej w latach 1918-1940”.

Konferencja została zorganizowana przez Kongres Polaków w Republice Czeskiej, Uniwersytet Ostrawski i Uniwersytet Wrocławski. Organizatorzy planują wydanie publikacji po angielsku, aby przedstawione podczas wystąpień materiały dotarły do jak najszerszego grona odbiorców.

(ÿ)